

Szerkesztőség:

Tomplom-utca 15. hova a lap
számlái részét illeti minden
kisz. intézendő. Telefon 58. sz.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZSILVÖLGYE

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI HETI-SZEMLE.

Társzerkesztő: Dr. RIEBEL ÁRMÁN

Felelős szerkesztő: MADERSPACH VICTOR.

Kiadóhivatal:

Múntány-nyomda, hova a hir-
detések és pénzküldemények
intézendők. Telefon szám 16.

Hirdetések:

Áraskály szerint. Nyíltér
közlemények soronként 30 Ft.
Megjelenik minden vasárnap

A negyedik rend küzdelme.

I.

Az általános választói jog az a kapu, mely a munkásság egyenlősítésének jogi birodalmát megnyitja, amint multkori cikünkben kifejtettük. Ha az ált. választói jogot kivívják — mondják a proletárok — a társadalmi keretek lerombolása egymásután fog következni. A negyedik rend ezt a célt egy hatalmas szervezet, a szocializmus révén veli elérni. Hogy tényleg elérje a társadalom ezen lehengerlését, vagy csak örökös óhajnak marad ez, később fogjuk látni. Nézzük meg most a munkásságnak küzdelmét a történelem különböző koraiban, hogy jól megalapozott ítéletet mondhasunk e küzdelem jövő esélyeire nézve.

Egyiptom minta-állam volt. Műveltségét — az újabb fölfedezések szerint — Atlantiszból hozta. II. Ramszesz egyiptomi király könyvtárosának feljegyzése szerint azonban az elemi csapások, valamint a rettenetes sok adó tönkretették a dolgozó népet. Utóda Mezenphtah alatt a zsarnokság tetőpontra hágott, miért is kitört a forradalom. A királynak is menekülnie kellett.

Görögországban a hosszú katonai szolgálat, a pénz összehalmozódása s a

nagy kamat volt a nép romlásának és elkeseredésének oka. A birtokos könnyen vedlett át rabszolgává. Solon tehermentesséssel segített az utolsó órában. A rabszolgavasárt megtiltotta, az állami rabszolgákat szabadon bocsátotta, a pénz- és mértékvesztést alább szállította, a kamatlábat fixizotta s más üdvös törvényekkel jött a szegény nép fölségítésére. Utóda alatt azonban a nép sorsa ismét rosszra fordult.

Rómában a paticiusok és plebejusok állandó harcban állottak egymással, mert utóbbiak (a nép) el voltak nyomva, minden jogból kizárva, amíg végre Licinius és Sextus kitaró és erélyes triumvirátusa alatt a nép sorsa is jobbra fordult. Ennek egészséges visszahatása meg is lett, mert Róma nagy lett. És ez mindaddig tartott, amíg a kapitalizmus ki nem ölte az egészséges középosztályt. Ekkor süllyedés állott be újra minden téren: gazdag és kéjenc állott szemben a „szegény” proletárral. Tiberiusz Grachusus néprőlben ifju lelkesedéssel a kapitalizmus ellen fordul, de Tiberiust megölik 300 társával. A vége pedig az lett, hogy Róma tönkre ment.

Franciaországban, amint láttuk, a nemese kiskirályok és zsarnokok voltak a

nép és földjük fölött. A papi osztály is nagy előjogokkal bírt. Ehhez járult a sok árvíz, mely egész Franciarszágot sulytotta, úgy hogy az elszegényedett nép a forradalomban keresett üdvöt.

Hazánkban is az oligarchák voltak a szegény nép zsarolói. A nemesek a gyenge kormányok alatt még a királynak is frontot mutattak. A népet valójában nyuzták. A parasztlázadás, mely eleinte a törökök elleni keresztres háború volt, Dózsa György alatt reakcióvá fejlődött, de 1514-ben elfojtatott s a lázadó nép elvesztette összes eddigi jogait és szabadságát. A magyar nép az elvesztett jogokat és szabadságát csak 1848-ban kapta vissza a szocializmus-érzék új hazazánkfia, Kossuth Lajos által.

Amint e rövid néhány szemelvényből látjuk, a szegény, elnyomott nép sorsa mindig a küzdelem volt. De azt is láthatjuk, hogy az állam, a társadalmak nyugadtabb napokat éltek, békeben fejlődtek, mikor a nép föl lett emelve, mikor az országok vezetői egészséges közviszonyokról gondoskodtak, a nép elnyomása, a zsarnokság, a kapitalizmus tulntegése pedig mindig szomorú gyümölcsöket hozott.

Ha tehát a népet kellő jogokkal látjuk el, a haladás, a kultura áldásaiban részesítjük s az elnyomás ellen megvédelmezzük, oly erőt kölcsönöz ez az állam-

A ZSILVÖLGYE TÁRCÁJA.

Középkori gyógykezelés.

A jelen század, az orvosoknak is sok olyan utat világozott be, amelyekről eddig csak homályos nézetek voltak s amelyek ma a legidealisabb eredményhez vezettek a tudomány terén dolgozó s kutató elmélet. Nagy vívmánya az orvosi tudomány: a sebészfőtenítés, érzékellenítés oktatás, hogy a többi világrengető, felfedezésekről Roentgen, rádium stb. — ne is szóljunk. A beteg ma abban a kellemes helyzetben van, hogy sebeit az orvos legkisebb fájdalom okozása nélkül is kezelheti; műtéti beavatkozásokat végezhet az orvos anélkül hogy a beteg arról tudna, vagy valamit érezne. A régi jó időkben ezeket nem ismerték az orvosok, ellenkezőleg azt hitték, hogy minél brutálisabb, minél keményebb szívű, durvább valaki,

annál jobb orvos válhatik belőle, akinek nem szabad könnyeznie, sem sajnálkoznia. Abban a korban, amikor talán az emberszeretet sem volt oly nagy a felebarátokkal s a szenvedő egyénnel szemben, keveset törődtek az orvosok is a betegnek okozott fájdalommal. Ők nem képelték magukat, mint a modern orvos a beteg helyzetében s így nem is tudták méltányolni annak szenvedését, fájdalmát, jajgatását. Mig a jelen század orvosa azon iparkodik, hogy valamely vágott, zurott vagy szűz seb nyílását megfelelő varratokkal minél frisebb állapotban összeillesse s ezáltal a gyógyulást rohamosan siettesse, addig a régiek durva kamppal húzták szét a sebszélkeket s a sebre a legdrasztikusabb, néha forró olajokat s egyéb szereket öntöttek, amik a betegnek a legborzasztóbb kínokat okozták s nem ritkán halálos kimenetellel végződtek. Az volt ugyanis a nézet azokban az időkben, hogy a sebet nem szabad engedni igen hamar elszáradni, mert akkor magába zárja az ott

képződő mérgeket s ezért a fennebb leírt eljárásokkal iparkodtak elejét venni ennek.

A középkorban vizet egyáltalában nem használtak a sebek kezelésénél, mert szerintük ez sok „rossz anyagot” tartalmaz, amik a sebet izgatják, hanem helyette faolajat, amelyet üst fölött forraltak s belecje dobáltak egy-egy élő kis macskát, mint, olyan médiumot, melynek testében ott rejtőznek a gyógyulást sietető s az egészséget visszaadó anyagok. Evvel az olajjal öntötték le s kötötték be naponta sebeit, amely csakugyan meghozta nekik könnyű esetekben a gyógyulást; ez azonban nem a maskában rejő „titkos gyógyanyagok” segítségével következett be, hanem az olaj kellemes befolyása által, melyben fellorralás alatt az összes gennyedést okozó csirák elpusztultak. A maska csak varázs szerepet játszik, a beteg anélkül is meggyógyulhatott. William Harvey, a vérkeringés felfedezője s leírója tüzess vassal kezelte a sebeket betegein. Ő maga mondja, hogy

Mos,

Vasal.

Kristály Vegytisztító és Gőzmosógár Kolozsvár.

Fest,

Tisztít.

Gyűjtőtelep Zsilvölgye részére: Párisi Nagyáruház, Petrozsény.

nak s a társadalomnak, amely azt megin-gathatatlanná, sziklaszilárdá teszi.

Kérdés most, hogy a negyedik rend, melyet a szocialisták képviselnek napjaink-ban, az általános választói jog által elér-ik-e azt, amit akarnak, vagy nem? És tulajdon-képen mit akar ez a negyedik rend?

A negyedik rend az ált. választói jo-got csak lépcsőnek, első várfalnak tekinti — a továbbiakhoz. Ha ezen célját elérte az országházban nagyobbszámú képvisel-őkkel fog rendelkezni, a társadalom átala-kításához fog látni. Ha ezzel is meglesz, föl fogja állítani a szocialista államot s ab-ban a socialista kormányzást. Nem lesz akkor ur és munkás, hanem csak munkás, nem lesz abban házasság és család, hanem kommunizmus és szabadszerelm.

Igy álmódják, így írják ezt a szocialis-ták atyamesterei: Marx, Lassale, Bernstein, Bebel stb.

A szegényügy rendezése.

A szegényügy is olyan kérdés, — nemcsak Petrozsyben, hanem az egész Zsilvölgyben, — amely megoldásra vár.

A külföldön a koldusok, kéregetők nem ad-ják a kilincset egymásnak, mert minden közég ismeri az ő szegényeit, evidenciában tartja és gon-doskodók róluk. A nagyobb városokban s rende-zettebb helyeken nálunk is szabályozva van ez úgy s a koldulás, házról-házra való járás tilos. Az igazi szegényekről gondoskodva van, ha szükön is, de törhetőleg. A csavargók, naplopók, munka-kerülők igazoltásra szólitatnak és — legjobb eset-ben hazatoloncoltatnak. Ideje volna, hogy a kö-zség ezt az ügyet is napirendre tűtze. A községi atyák gondolkodoznak erről és tegyenek róla, mert a szegényügy nálunk is megérett arra, hogy rendezést nyerjen.

Alig mulik el nap, hogy „átutazó” iparos, kórházból jött munkás, kéregető kulduló baráber, stb. ne állítsa be házukba s a legfurfangosabb címeken ne pumpolna meg. Megsajnáljuk, mert

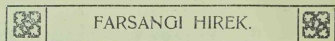
gondoljuk, hogy jobb adni a szegénynek, mint hasonló helyzetben lenni. Vannak ezek között olyanok, akik aániálnak (hogy rászédjenek), a kar-juk felkötve hordozzák (hogy megsajnáljuk), má-sok meg más tájdmakról panaszkodnak. Egy-szer aztán az egyiknek levetem a karjairól a kö-tést s oly épen találm az, mint épen az enyé-met. A koldus is természetesen sűrűgösen közle-dett az ajtó felé . . .

E szegények között lehetnek igazi szegé-nyek is. A legűbb azonban hivatasból koldul s amit űszeszedenek nappal, azt éjjel rendezes meg-isszák. Másnap újra kezdik. És ha egy községet végigjártak, a szomszéd községben kezdenek mű-ködni. Így töltik el életük javarészt. Sokan nem is tagadják, hogy e módszer a legrentábilisabb eltelepálya — már t. i. a dologkerűlőkre nézve — mert a könyörület, a sajnálat s a szegények iránti természetes szeretet oly bő forrása az ily megé-hetésnek, hogy egész jól érzik magukat egy kis praxis után.

Ha aztán fizetésvasárnapja jön, a vonat csak amugy ontja a szegényeket, vakokat, sántákat, félkezei vagy félábú koldusokat — legtűvábobb vidékről. Látnuk ilyenkor jól táplált vakokat, sán-tákat, kik estére berugnak, mint az ágyu. Mások annyira mutogatják, emelgetik és lóbálgatják csonka lábukat, hogy a gyengébb idegzetűek (fő-leg nők) rosszul lesznek. Hallottam pl. hogy egy áldott állapotban levő uri nő egy ily mutavány-tól annyira rosszul lett, hogy csaknem elvetélt.

Bármint forgassuk is a dolgot, de kell lát-nunk mindannyiunknak, hogy e kérdésnek is fi-gyelmet kell szentelnünk s a törhetőlen állapo-tnak véget kell venni. Szegények mindig voltak s mindig lesznek. Ezi nem szűnhetjük meg. De azt igenis megtehetjük, hogy saját szegényeinkről gondoskodjunk s kényszerítsünk más községetek is arra, hogy saját szegényeikről gondoskodjanak. A lebzsig kébelében akár az egésségűgyi bi-zottság, akár egy új bizottság vegye a kezébe a dolgot, írassa össze a község szegényeit, gon-doskodjék azok főléigéséről, a beözönló idegen koldusokat pedig vizsgálással fölül s csak azok-nak legyen szabad a jötelkek szűvességét igénybe venni, akiket a bizottság valóban szegényeknek és segélyre szoruló nyomorúknak talál. Ezeknek adjon aztán igazolványt, melynek alapján adomá-

nyokat gyűjthetnek. Akikről azonban megállapít-hatja, hogy dologkerűlő spekulánsok, azokat to-loncoltassa haza. Aki nem tud községi igazol-ványt fölmutatni, azt utasítsuk a községhez (vagy adjuk át a legközlezebbi rendűnek könyörületen). Így hamarosan megtűtul a levégő s a nagyközön-ség egy oly tehetőről szabadul meg, amelyre külön-ben sem vallásos, sem, lelkiismereti törvény nem kötelez.

KALIKÓ.

Mint hiteles forrásból értesűtünk, a protestáns nőegylet az idei farsang utolsó napján kölkűbűlt rendez. A legűvezebb maszkirozó értékes díjat fog nyerni. Riporierűnk azonban meginterjúvolta az egyes résztvevőket és ezek így nyilatkoztak:

Rozenberg általános titkos szavazati jognak fölűtűzködni és Schreinerrel vitakozik.

Gorove különböző okokert nem vezet Fűlegyházi felűtűzik cecenek és a falra karú-katurákk fest.

Kis Fogoly, a nők kedvence, troubadűrt maszkirozó és gitűrját pengeti . . . pengeti sírván. Kepes szűlmalomnak őltűzik és úgy vitorlűzik a tereben.

Hadnagy László ingonitűbhan jelenik meg.

Marton tanár ur a szemérem leple alá burkolűzik.

Kerényi kölűsűn kerű Hoffman jelmezét és mint tűkűlűs robob.

Hoffmann toronyűrt maszkirozó nagy arany-láncsal. Ismertűt jele hogy a kalpagján egy nagy pűvatoll ékeskedik.

Cluj Bader kűnor baszkűicsnak őltűzik szűjűbhan szűvaral.

Várdi tanár felveszi az estelyre elmaradt szeptember havi fizetésűt.

Meglepetésekrűl a fűrűjek és mamák száműra a hűlgyűkűsűzűrű gondoskodik.

Tűnc hamvazűsűrdéárdig.

bűrmeleg daganatot, ami látszik s mozgatható, tűzes vassal alapűgű leűgeertűt s ha az izmokkal vagy csontokkal szűrosan ősszefűgűtűt akkor csoni vagy fakéssel, sokszűr kűrmeivel választott le s elűvűlűsa után helyűt tűzes vassal őgeette. — A XVI. szűzad egyik híres orvosa Cajus állűija, hogy az ősszűs gyomorbajok ellen a legűbb orvosság fiatal, zenge kűtűs hűsa vagy őlvűzve, vagy pedűg frűssen a gyomortűjűkra helyezve azon indűkatiónt fogva, hogy az ember gyomorbajűt a kűyahűs „magűba szűjűva.” A gűtűatűs ellen is hasonlűn hasznűlűtűa pacienseivel a fenűi gyűgy-műdokokat

A borjúkűrűl s tűhenekűrűl pedűg: azt hűtték, hogy az állűtuk kűlűhelet levégűl a tűdűbajűt meg-gűgyűlűja, mert magűba foglalja azokat a tűtikos gyűgyűrűvel bíró anyagokat, melyek a „kűszűrűdi” tűdűt felűvednekűs s elűnikűt. Ezűrt a tűdűbajűs szűbűjűbhan állűndűn tartottak egy-egy tűhenet vagy borjűt. Azt pedűg kevesen próbűlűttk talűn

meg, hogy a szűbűjűbhan levű tűhen tejet fogyaszt-csűba mibűlűl aztűn sokkal tűbb haszon lett volna. Lehet, hogy az ilyen gyűgyűkezelűstűt megmene-kűlt egynek vagy nem voltak tűdűbajjosok, vagy vűt ha azok voltak, hűtű igen kis műrűekben le-hettek megűtűmadvűs a kűznűl levű elűgeendű te-je ivástűl gyűgyűlűtak meg, amit ők persze a tűhen kűlűhelet levűgűjűnek tulajdonítottak. Így aztűn lassan-csűk sikertűlenűsűgek s sikerek vűltűkűzűsa kűzűtt kűfeleűdűtűt a kűlűhelet levűgűnek jűtűkűny hatűsűn alapűlű tűves nézet. Az orrvűzűs legbűtizosabb csűlűpűtűjűta volt a tűmetűkűben sűrok szűlerűl őssze szű-dett kűlűnűte fűvek. Ezeket aprűra vűgtűk, őssze-dűzűstűk s nedvesen raktűk a vűzűr őrműlyűsűba. A vűr sokszűr megűllt, mert vűltenűsűgűbűl a fűvek kűzűtt lehetűt egy őlyan is, melynek őppen ezen gyűtűjűtűni hatűsa van, s amelyet nem ok-tűven szűksűges a sűrok szűlen keresni. Azok az esetek pedűg melyek cserben hagyűtűk az őreg, tudűkűs kűrűzűlűsűlű nűnikűt, a szűksűges nűvűyűnek

hűnyűn alapűtűk s akkor, rosszlelkű, bűnűs em-berrűl volt dolgűk, akik a szent fűvekkel annűl rosszabb kezűnik, Erűszűbet angyal kirűlűnű udvari orvosa „ideges” gyermekek rezűrűsűtű sűűt paikűny-hűst ajánlott, ami nagyszerű hatűst fejtűt ki s az orvos vűgszerte híres lett e jűrcsa gyűgyűműdűjűrűl. Ami pedűg ezen gyűgyűfűrűst illetű, hűt in-kűbb hűssűzik azt, hogy az „ideges” gyermek nem is annyira ideges, mint in-kűbb rossz volt s jobbnak látűa csűntalűnűsűgaival, dűrcűs modorával s rosszszűgűlűl azonnal felhagynű, minűsem, hogy a ilyen undorűtűt koszon tarsűtk hozzűrűtűrűzűlű. A betegűs ezűtűn azonnal gyűgyűlűt s a szűlűk boldog-ban csűdűlűttk a gyűzűszer csűdűs hatűsűt. Dűfferűtűs ellen pedűg azt ajánlottűk kűzűpűkűrű orvosaink, hogy egy vastag selyem fonat, elűzű-leg eger vűrűbe műrtűva, nyeljen le a beteg. Hogy ezek kűzűtt hűnyűn gyűgyűlűtak volna meg, akik műskűlűnűben a procedura után meghűtűk — nem merem elgondolűni, azt azonban, hogy e nűkűtűl

Legolcsűbb
bevűsűrűlűsi
forrűs!

Fűrűk és nűi divatcikkűben, valamint diszműűrűkűban
legolcsűbb beszerzűsi forrűs,
A PÁRISI NAGYARűHÁZ, PETROZSűNY.

Legolcsűbb
bevűsűrűlűsi
forrűs!

Hírlik, hogy az idei Krisztkindí kellemes meglepetést hozott a tanároknak: 35 évet.

Hírlik, hogy Rotter Franci berukkolt a lovassított tengerészekhez.

Hírlik, hogy városunkban több kut befagyott s a kormcsárosok nyomban fölemeltek a bor árát. Hírlik, hogy mindnyájunk közös kollégája elávozott körünkben. Barátomnak őszinte fájdalom csak a kormcsárosok öröme mulja föl, levén ő hihiu antialkoholista.

Hírlik, hogy a kőzino kántor megverte a nagy pórt.

Hírlik, hogy Kiss és Török urak egymásnak bekejjöbbit nyujtotak.

Hírlet, hogy Dr. Rösenberg az általános titkos választójog híve, ennek alapján hírelt, hogy kilépett a munkapártból, ennek daczára hírelt, hogy képviselőnk fogadja Tisza István köszöntését.

Hírlik, hogy Réthelyi Ödön, a színtársulat jeles hőszerelemre és operett rendezője, most egy disznótör rendezéséhez fogott, melyre a társulat összes tagját meghívta. — A disznótörőn Ammer, a társulat új főigazgató színesre, mint drámai hős mutatkozik be.

Hírlik — és tényleg úgy van —, hogy csak azok a mulatságok sikerülnek, melyeknek megívó helyben készülnek. A példák mutatják.

UJDONSÁGOK

Télen.

Tudod-e mi az:

Sok évig árván keini-járni
És néma szóval, el nem dalolt dallal
Valaki hívni ... Valaki várni?

Tudod-e mi az:

Csónécs szobában ülni egyedül
S figyelni: a gorboma estén
A tél szél mily busan hegedül?

A fémhalmába bűmlüni ... és nézni,
Mint válik kint az esztajnál fakóra
Tűnődni édes, fájó álmokon
S hallgatni, mit mond a vén falóra?

... Tudod-e mi az?

De eljősz egyszer hozzám Te ...
Benépesül a meghitt, kis lakás,
A szoba mélyen örömköz szünetek,
S dudol mellé a tűzön a parázs.

sokan gyógyultak meg amugy is, már inkább merem állítani. — Vesekő, hólyagkő, epekö, ellen pedig szappant kenérrrel — szalona módjára ajánlottak. S voltak olyanok, akik alvetteték magukat ezen gyógyfárasnak, s sokan talán „meggyógyultak” no de azt nem mondja a krónika, hogy hányan kaptak ezek közül gyomoraját. S ha azt figyelembe vesszük, hogy régebben sokkal több különféle köbeteget volt kíntni most, akik között tényleg hólyagköves, epeköves vagy veseköves kevés létezett s akik valószínűleg meg sem gyógyultak a furcsa eljárásra. Azokban pedig, akik meggyógyultak, hire-hamva sem volt a köveknek. Csak ezen körülmény magyarázza meg azt, hogy a Roentgen-sugarak feltalálása után milyen hirtelen s mily alacsonyra csökkent a köbetegek száma. Ha valaki megégette magát, a kuruztól néik ajánlották, hogy egy kenderfonalból szőtt rongyot egészen el s hamuját zsírral keverve s káposztalápra kenve kösse a sebre. Hogy ez milyen rettenetes fájdalmakat okozott a betegnek, ezt elképzelhetjük, ha elgondoljuk, hogy egyrészt maga a hamu, összetételénél fogva, izgat, másrészt a durva gerendázott káposztalapi ingerli, állandóan nyomja az amugy is nagyon érzékeny sebfelületet.

Ennyi talán elegendő arra, hogy megismerjük a régiek orvoslásban gondolkodásmódját s lássuk mennyire elhagytuk s mily messzire távo-

És minden más lesz ...
Színes napok virradnak rám ...
Valóra válik mind, miről álmódott
A táboritűnél egyik ősapám.

Héj így igen a szobában ülni ...
Az árnyakat elnézni a falon
És elmerengeni az ablakablán
Általszürdő közsza ... bus dalon ...

— **Áthelyezés.** *Báder* Henrik áll. tanító saját kérelmére Fakerire (Arad m.) helyeztetett át. Helyebe *Gebhardt* Mihály nevezetett ki Petroszénybe. — *Csüdör* Berta róm. kath. tanítónő (Zárda) Barczafalvára (M.-Torda m.) választottat meg tanítónőnek. Helyebe Kovács Mariska okl. tanítónő alkalmaztatott.

— **Tudományos előadás a Diákaszta javára.** Erdész Ignác főgimn. tanár f. hó 23-án (csütörtök) d. u. 5 órakor m. kir. áll. főgimn. díszteremben népszerű kísérleti-fizikai előadást tart. „Az elektromos szikra” címmel. Az előadás tárgyát képezi: elektomos kiegyenlítődések levegőben és ritkított gázokban. Elektomos hullámok és a dróttalan táviró. Belépítij személyenként 60 fillér, családjegy 2 kor.

— **Kalkó-estélyt** rendez a helybeli református nőegylet febr. hó 4-én Hushagyó kedden. Amint halljuk, az estély sikerültnék ígértek. Igen sokan készülnek az időny ez egyetlen álarcos mulatságára, a melyen tréfás műsor is fogja a közönséget szórakoztatni. A kalkótohoz szükséges anyag Győri és Austerlitz divatárú üzletben szerezhető be. Ha valaki tévedésből meglévőnot nem kap és arra igényt tart, a nőegylet elnökségénél sziveskedjék bejelenteni.

— **A petroszényi állami főgimn. ifjúsága** részben a Diákaszta, részben a zeneköri zongora-alap javára f. évi febr. hó 1-én a S.-tarján Kőszénbánya vendéglátó épületének nagytermében és a kaszinó összes, helyiségeiben *Baumerlth* Károly, *Janza* Vazul, *Rosenberg* Ignác, *Winkelmer* János urak védnöksége alatt, táncal egybekötött műsoros-estélyt rendez. Kezdele pnt 8 órakor. Belépítijak: Személyjegy ára 2 kor. Családjegy 4 kor. Felülfizetéseket a humánus és kulturális célra való tekintettel köszönettel fogadunk és hirlapjag nyugtázunk. Műsor: 1. Népdalegyveleg, játsza az ifjúsági zenekar. 2. Gyermekcsoport tornagyakorlatai. 3. Liebesfrühling. Nocturne Schreiber Adólfót.

lódunk el a modern gyógykezelés terén. A modern orvosi tudományban már nem léteznek hasonló feltételek; a falusi kuruztók azonban híven őrzik a dédapjuktól, régi időkből fennmaradt okosodásukat, a melyekkel a népet — mely amugy is könnyen hisz — elárasztják, aminek az a következménye, hogy az orvos is komoly tudásával felruházott orvost nem keresik fel, benne sok helyen nem bízunk. Csak akkor fordulnak hozzá, amikor már a beteg keresztül ment hét falu kuruztóinak s tudákos anyókáinak kezéin, amikor az annyifele ártalmas, zagyvalék beavatkozástól a beteg állapota súlyosbodik s amikor a segítségére siető orvosnak már kevés dolga akad, mert legtöbb esetben a beteg a megelőző falusi „kurák”-tól elpalkot. Így aztán nem csoda, hogy az orvosi beavatkozás már nem sokat segít s hogy a közvélemény a doktor ellen irányul. Sok időbe fog kerülni, amíg a babaónás nép felhagy drasztikus undorító eljárásával legalább a beteg ágy mellett, s amíg a valódi s magasztos komoly orvosi tudomány megvilágítja a sötétségben botorkáló sokaságot.

(Costi Gyija)

Játszák: esellőn Neurohr Béla; hegedün kísérik: I. Kubata Alfonz, Gálfi Sándor, Janza Viktor II. Bagóczyk Árpád, Horváth Zoltán. III. Vancsakovszky Károly. Wagnmann József, Angyal János. 4. Népdalegyveg, éneklő az ifjúsági énekkar. 5. Ki a nyeres, I. felv. Orbók Attilától. Előadják: egy orvos — Gálfi Sándor; egy ur — Dekány József; egy inas — Ercei Albert VIII. oszt. tanuló. 6. Verdi „Il Trovatore” operából Nagy ábránd, hegedün játsza Kubata Alfonz V. oszt. tanuló, zongorán kíséri Kubata Ludmilla úrhölgy 7. Diák-csoport tornagyakorlatai. 8. Tréfás induló, játsza az ifjúsági zenekar.

— **A petrilai templom.** A petrilai-deák-bányai hívek között 2 év előtt mozgalom indult meg hogy templomot építsenek. A terv most megvalósulásnak néz elé, a mennyiben a templom bízóság buzgolódására a templomhoz való telket a hívek megszereztek s az építési költségek nagyobbik fele is biztosítottan mondható. A tervrajz most van munkálat alatt. Lehet, hogy idővel Deák-bánya is exsziurává válik. A lelekszám most is 1300-on felül van.

— **Szerencsétlenség** Guld József fiatal iparos vadászni ment. Kocsijára vette kutyáit is. Utközben a kutya leugrott, a gyeplőt ugrásában megtrátozza, ez pedig az öleiben tartott fegyver ravaszba akadtott, a fegyver esült s az ifju egyik tenyerét állította. A vadászat szép passzió, de a fegyver veszedelmes pórtéka volt mindig s az is marad.

— **Tűz.** Sűrű egymásutánban ismétlődnek nálunk a tűzesetek. Nemrégbe a csimpai sodony-pálya intézőháza égett le, f. hó 15-én este pedig a szembenálló villanytelep fedelzete lett a tűz martaléka. De ezer szerencse, hogy a tűz az esti órákban ütött ki s hogy a bányatársulati tűzoltóság most is rögtön talpon volt s a veszedelmes elemet megkefezte, úgy hogy jelentékenyebb kár nem jött. Úgy látszik, hogy a város kakash mestéirekre akadt a s.-tarjáni derék tűzoltóságban. Elismerés a gyors intézkedésért és a céltudatos, szakszerű eljárásért!

— **Vesztett kutya.** A napokban egy veszett kutya vedőtött közösgünkbe, mely mintegy 6 embert — ezek között egy diákot is — mart meg. A sebesülteket Ujpestre szállították a Pasteur-intézetbe.

— **Megjelent a „Magyar Kultúra”** Az igazán szükséges, nagy hiányt kitöltő folyóirat, a Magyar Kultúra, megjelent s jelezhetjük, hogy nagy elterjedésnek íg. örvendeni. Tartalma gazdag, stylusa eleven és emelkedett, a benne rejlő igazságok úgy vannak körülbástyázva és oly közvetlenül előadva, hogy azok nem maradhatnak hatás nélkül. Ideje volt már, hogy az intelligens elem ilyen dolgokhoz is jusson, mert bizony e téren nagy a tájékozatlanság, az elmaradottság a különböző művelt közönségnél. A szerkesztői bizottság 48 tagból áll, a kik között a legfényesebb elemek találjuk. Ezenkívül még 70 munkatárs jelentkezett. Előf. évi 12 kor. Tömegesen, 10 példányt, együtt rendelve, 8 korona. Megrendelhető Bpest VII. Horánszky utca 20. Ajánljuk nagy jövőjű revut olvasóink szives figyelmébe.

ZSINÉSZET

A közösi szálloda újonnan átalakított szinpadán jan. 11-én kezdte meg Tompa Kálmán az erdélyrészi II. szinkertelt igazgatója színtársulataival az 1913. évi színházi évadot. Az előadásorozat a Rabló lovag előadásával nyitották meg amelyet egybekötve fölavatták az új színpadot. A játék melegsége, a szereplők minden tehetségüket fölelő, jóakaratu játéka a közönség megrgyérésére igazán nem érdemelte meg azt a támogatást, amelyben a nagy közönség mindjárt az első előadásban részesezt a színtársulattól s az idejövettel nagy áldozatokat hozó igazgatót. De

annál kevésbé adok alkalmat arra, hogy a folytatólagos előadásokon egy két darabot kivéve még kevesebb számban jelenjen meg. Petrozsény magas intelligenciájú közönségének ez az indolenciája teljesen ok nélküli és érthetetlen, mert a társulat úgy összeállításában, mint erői megválasztásában a vidéki színtársulatok legjobbjainak egyike és mai több nagyobb erdélyi város műértő közönségét nyerte meg rokonszenves játékaival. — 12-én a „Leányvásár“ került színre, míg folytatólagosan adták 13-án a „Válás után“ című vígjátékot, 14-én kedves előadásban a Csókszanatórium“ operettet, 15-én a tévedésből vígjátéknak jelzett „Primeros“ kisasszony színművet, 16-án „Egy katona története“ (Gályarab) c. színművet, 17-én a „Fuzsitus leány“ c. bájos operettet s 18-án „Tengerész Kató“ c. operettet. Végül megemlíti, hogy a színház alandóan fűtve van.

HIRDETÉSEK.

6948/1912. tlkvi szám.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A petrozsényi kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság Dr. Popu Viktor puji ügyvéd végrehajtónak Dobre Angyel petrillai lakos végrehajtást szenvedő elleni árverési ügyében a végrehajtási árverést végrehajtónak 100 kor. tőke, ennek 1909. febr. hó 10 napjától járó 6% kamatai, 63 kor. 20 fill.-ben megállapított eddigi, a jelen kérésért 10 kor.-ban megállapított költség iránti követelés kielégítése végett a dévai kir. törvényszék a petrozsényi kir. járásbíróság területén levő és Petrilla község határán fekvő végrehajtást szenvedő nevén álló a 372 sztjkyben felvett A I. 1—3. 5—12. rdsz. 6439, 6968, 6992, 7036, 7142, 7154, 7157, 7165, 7166, 7299, 7307, 7310, 7313, 7316, 7327, 7328, 7330, 7343, 7346, hrsz. a. Costa Bontei dülöbéli ház és kaszáló legelőből a B. 7. alatti 1/6-od rész jutalékra 395 kor. és 1232 sztjkyben felvett A † 1 rdsz. alatt felvett közös erdő legelőből járandóságára 303 kor. az 1379 sztjkyben felvett A † 1 rdsz. 7005 hrsz. Costa Bontei dülöbéli kaszálóból a B. 2. alatti I T 6-od jutalékára 11 kor. a 2148 sztjkyben felvett A † 1 rdsz. 3058/2 hrsz. Dobresilor dülöbéli kaszálóra a 24 kor.-ban megállapított kikiáltási árban elrendeli azon kiegészítéssel hogy az ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók.

Az árverés megtartására határnapul **1913. évi márc. hó 19-ik napjának d. e. 9 órája** Petrilla község házához kitűzetik.

Dobre Angyel, Préda Juon és özv. Dobre Ruszu javára bekebelezett szolgálmi jog fenntartatik.

Árverezni szándékozók, kivéve a kir. kincstárt, továbbá az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Bpsten székelő r.-t. és szövetkezeteket, valamint az 1818. évi XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi hitelszövetkezeteket, mely legutóbbiak a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlanok elárverezésénél bánatpenzt letenni nem kötelesek tartoznak minden egyes ingatlan kikiáltási árának 20% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni

A bánatpenz letétele alól az 1908. évi XLI. t.-c. 21 §-a alapján felmentett árverelő a bánatpenz kiegészítésének megfelelő összeget sem köteles letenni,

Vevő köteles a bánatpenzt az ígért vételár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni különben ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részi nem vehet.

A kir. bíróság mint tlkvi hatóság.

Petrozsény, 1912. nov. 26-án.

Dr. Nagy s. k. kir. aljbíró.

A kiadmány hitelül:

Kovács s. k. kir. tlkvezető.

4232. szám 1912. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a petrozsényi kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. 153 és 154 számú végzése következtében Dr. Pocol Valér petrozsényi ügyvéd által képviselt Makkai Ede petrozsényi lakos javára 1464 K s jár erejéig 1912. márc. 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 810 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m. házi és vendéglői berendezések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a petrozsényi kir. járásbíróság 1912. V. 467 és 468 sz. végzése folytán 1464 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi jan. hó 22. napjától járó 5% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 296 kor. 96 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Petrozsény községben végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására **1913. évi január hó 22-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Petrozsény, 1913. jan. hó 13. napján.

Biró János kir. bir. végrehajtó.

6. szám 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1908. évi 11658 számú végzése következtében Dr. Olariu Miklós petrozsényi ügyvéd által képviselt Jiana takarékpénztár javára 40 kor. s jár. erejéig 1908. évi nov. hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 650 kor. becsült következő ingóságok u. m. fából épült istálló kamara, sertés ól és tehének nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a petrozsényi kir. járásbíróság 1910. évi V. 302/3 számú végzése folytán 40 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi szept. 20. napjától járó 6% kamatai s eddig összesen 85 kor. 12 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Livazény községben végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására **1913. évi január hó 30-ik napjának délután 1/2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Petrozsény 1913. évi jan. hó 13. napján.

Biró János kir. bir. végrehajtó.

Társulatok és vállalkozók figyelmébe!!

Van szerencsém a nagyérdemű vállalkozó- és kereskedő urak szives figyelmét felhívni az ujjonnan szabadalmaztatott

„MARGO“

író (másoló) nyomtatványokra. Ez a meglepő találmány immár jelentékeny vállalatoknál teljesen kiszorította az indigó és carbon használatát és már a közel jövőben alig lesz modern irodai kezelés, ahol hiányozni fog. Szembetűnőbb előnyei az indigóval szemben:

1. Az írás lényegesen kényelmesebb, tisztább, szebb, biztosabb és gazdaságosabb.
2. Megszűnnek az indigólapok behelyezésével járó akadályok és kellemetlenségek, ami jelentékeny munkamegtakarítást is engedményez. :: 3. Teljesen kizárja az indigó használatnál többször előforduló azt a visszaságot, hogy a lapok megfordítva kerülnek behelyezésre és ez esetben egyáltalán nem adnak másolatot, vagy már kopottak az indigólapok és akkor a másolatok homályosak és olvashatlanok. :: 4. Kizárja a kezek bemocskolását, ami az indigó használatánál kikerülhetetlen. :: A „MARGO“ minden olyan nyomtatványra készülhet, amelyből egy kéz- vagy gépirással több (1—8) példányt óhajunk egyszerre kiállítani. Így nagyon alkalmas: megrendelések, szállító jegyzékek, elismervények, számlák, utalványok, levélpapírok, községi sorkönyvek stb. stb. céljaira. Ezen nyomtatványok bármely tetszőleges színes papíron könyvekbe kötve, vagy ívekben és lapokban is szállítom. B. rendeléseit kérve maradtam kiváló tisztelettel

MUNTYÁN TIVADAR

„MARGO“ (másoló) nyomtatványgyár r.-t. petrozsényi egyedelarusítója.

:: Mintákkal és árajánlatokkal szolgállok. ::

HIRDETÉSEK

közlésére legalkalmasabb

A ZSILVÖLGYE,

mert olcsón és eredményesen hirdet. A hirdetések a kiadóhivatal címére (Muntyán-nyomda) küldendők. — Telefonszám 16.